

Obsah

1) Jaká práva má autor počítačového programu a jak jsou tato autorská práva omezena? Jaké jsou varianty výkonu v těchto právech v závislosti na způsobu vzniku počítačového programu (školní dílo, zaměstnanecké dílo, spoluautorské dílo)?.....	2
2) Jak mohou být právem chráněna rozhraní (datová, uživatelská, aplikační)? Je právem chráněna funkcionality software? Jaké jsou zákonné a judikaturní podmínky pro dovolené reverzní inženýrství software a dekompilaci? ...	3
3) Jaké jsou základní rozdíly mezi autorskoprávní a patentovou ochranou? Lze chránit v ČR patentem software jako takový? Jaké jsou podmínky patentovatelnosti vynálezu realizovaného počítačem (computer implemented invention)?	4
4) Jak lze chránit právem v ČR data a databáze? Jak Soudní dvůr Evropské unie vykládá pojem "podstatný vklad do pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze" ve vztahu k přiznání ochrany zvláštním právem pořizovatele databáze?	5
5) Jaké smlouvy se využívají při analýze, vývoji a implementaci software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.	6
6) Jaké smlouvy se využívají při servisu, údržbě a poskytování podpory k software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.....	7
7) Jaké smlouvy se využívají při outsourcingu v IT, SLA, cloud computingu a SaaS? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.....	7
8) Co je podstatou softwarových veřejných licencí a jak tyto fungují po právní stránce? Kdy zvolíte, jakou veřejnou softwarovou licenci a proč?	8
9) Definujte správce osobních údajů a popište jeho základní povinnosti dle GDPR. Jaký rozdíl mezi správcem a zpracovatelem osobních údajů?	9
10) Jakými prostředky a čeho se může domáhat autor software při zásahu do jeho autorských práv?.....	10

1) Jaká práva má autor počítačového programu a jak jsou tato autorská práva omezena? Jaké jsou varianty výkonu v těchto právech v závislosti na způsobu vzniku počítačového programu (školní dílo, zaměstnanecké dílo, spoluautorské dílo)?

AZ základní definice:

- část práva duševního vlastnictví
- slouží k ochraně výsledků tvůrčí činnosti
- Autorské právo v ČR/EU nelze převést (narozdíl od US kde jde)

AZ: já něco mám (PC program – originalita); ty nesmíš (právně nesmím užívat); ale můžeš; pokud to dovolí zákon (zákonná výjimka - dekompilace); nebo nositel práva

V AZ počítačový program není přesně definován, ale popisuje se jako "program v jakékoliv formě, včetně těch, které jsou součástí technického vybavení (HW)". Jak v SK, tak v EU jej patentový úřad vyjadřuje jako "sérii instrukcí, kterou lze spustit na PC". V českém zákoně je chráněn jako dílo literární - §65. Rozdíl SW x PC program (programové vybavení počítače, které není HW x prostý program).

Ochrana autorských práv (osobnostní/majetková)

- strojový + zdrojový kód
- jejich mezistupně
- přípravné koncepční materiály vzniklé při vývoji
 - model architektury SW
 - funkční specifikace

Vyloučení z ochrany jsou "myšlenky a principy na nichž je založen jakýkoliv prvek PC programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem". Neboli není chráněna funkcionality programu, ale pouze její objektivní vyjádření v podobě příslušného kódu.

- K vyčerpání práv dochází prodejem originálu nebo rozmnoženiny díla autorem, či s jeho souhlasem
 - právo na pronájem a půjčování je ale nedotčeno

Autorem programu může být pouze fyzická osoba (počítačový program autorem např. kódu být nemůže). Autor programu/kódu není nemusí být automaticky vykonatelem práv (zvláštní režimy děl).

Varianty práv dle díla:

- Školní dílo (§60, §35) - škola má za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití díla. Pokud není závažný důvod, měl by autor udělit licenci nebo bude udělena soudem.
 - Student je vykonavatelem práv a dává škole licenci (většinou)
- Zaměstnanecké dílo (§58) – pokud neexistuje dohoda mezi spol. a zaměstnancem dílo vytvořené ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu zaměstnavatel vykonává majetková autorská práva (svým jménem a na svůj účet) – kompenzace nejčastěji mzdou.
 - Pokud není dohoda odlišná tak zaměstnanec současně uděluje spol. svolení k úkonům, které by zasahovali do práv osobních (spojovat s jinými programy, dále je měnit)
 - Právo výkonu možno postoupit třetí osobě -> spol. není autorem kódu, ale programátor je (spol. je vykonavatel práv) – pouze při svolení autora (SW house)
- Spoluautorské dílo (§8) - dílo na kterém se podílí více autorů, kdy všem zúčastněným autorům připadá stejné právo. O nakládání s dílem musí být rozhodnuto jednomyslně.
 - O spoluautorské dílo se jedná, pokud jednotlivé části nejsou způsobilé samostatného užití, jedna část potřebuje druhou. Z právních úkonů jsou také vázáni společně a nerozdílně.
- Kolektivní dílo (§59) - podílí se více autorů a je vytvořeno z podnětu a pod vedením FO/PO a uváděno na veřejnost pod jejím jménem. Považují se často za zaměstnanecká díla.

2) Jak mohou být právem chráněna rozhraní (datová, uživatelská, aplikační)? Je právem chráněna funkcionality software? Jaké jsou zákonné a judikaturní podmínky pro dovolené reverzní inženýrství software a dekompilaci?

Je uvedeno že **myšlenky a principy** na nichž je založen prvek programu **nejsou chráněny** AZ (jako PC program).

Právně mezi rozhraními neexistuje rozdíl (závěry, které jsou relevantní pro jeden typ rozhraní, se však nemusí přímo vztahovat na další typy rozhraní)

- **Datová** - jedná se o rozhraní, která slouží k ukládání a přenosu dat v určitém formátu.
 - Tyto rozhraní nejsou chráněna (není to PC program). Lze uvažovat, kdyby to bylo dílo dá se uvažovat o standardní ochraně.
- **Uživatelská (GUI)** – Nejedná se o rozmnoženinu počítačového programu, tedy se nejedná o zásah do vyhrazeného práva.
 - Muže být chráněno jako grafické dílo (patent, ochranná známka). Pokud by bylo GUI zcela převzato, mohla by být zasaženo do autorských práv ke GUI. Aby bylo chráněno musí dosáhnout tvůrčího standardu.
- **Aplikační (API)** – Právně v EU není vyjasněno, co to vlastně API je. V USA Oracle/Google
 - Není chráněno jako PC program, lze ale chránit před přímým kopírováním (jsou daná pravidla implementace)
 - SDEU neřešil ale lze předpokládat, že by to bylo podobné jako z GUI
 - Google pro Android využil stejné API jako je v javě. V prvním řešení bylo rozhodnuto že API není chráněno. Poté odvolací soud rozhodl že API je chráněno, že byla splněna podmínka originality.

§66 AZ – kompilace a zkoumání malware pro vyvinutí antivirových testů (není chráněno – autor chce aby se malware šířil)

Dekompilace programu, není v základu povolena, lze provádět pouze za účelem interoperability (schopnost různých systémů vzájemně spolupracovat, dosáhnout vzájemné součinnosti) a je třeba provádět jen nezbytně nutné úkony.

- Dekompilovat lze pouze až po vyčerpání všech možností jako je obracení na autora.
- Při dekompilaci lze pouze provádět rozmnožování kódu a překlad formy (stále nebo dočasné rozmnožování, překlady zpracování, a jiné úpravy programu)
- Může dekompilovat pouze oprávněná osoba, nelegální držitelé licence dekompilaci nemohou provádět.

Oprávněný nabyvatel - může být ten kdo si program zakoupil, pronajal, získal licenci přímo od držitele práv, a i od původního oprávněného nabyvatele.

Oprávněný uživatel - je problematická, oprávněný uživatel může být buď na základě smlouvy nebo zákona §66. Řešil to jak nejvyšší soud + SDEU, který stanovil, že se lze jednat i o jinou osobu než, z kterou to bylo uzavřeno (lze prodat licenci) ale původní uživatel musí odstranit SW ze svého PC a nepoužívat je

Třístupňový test - hledání výjimky (jen výjimky stanovené v zákoně) – musím být oprávněným uživatelem

- aplikace výjimek je dovolena jen pokud to není v rozporu s užitím díla a nejsou tím nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora. I při dovoleném reverzním inženýrství musíme projít tímto testem.
- White/Black box analýza
 - White – dovolené rozmnoženiny, nebo překlad kódu pro interoperabilitu (spojení programů)
 - Black – vše jiné co white: zkoumá funkčnost PC programu za účelem zjištění myšlenek a principů

PYTHON X Kód X FUNKCE → ALG → COMPUTED IMP. INVENTION
NECHRÁNĚNO CHRÁNĚNO LIT. DÍLO NECHRÁNĚNO tímto to lze chránit

3) Jaké jsou základní rozdíly mezi autorskoprávní a patentovou ochranou? Lze chránit v ČR patentem software jako takový? Jaké jsou podmínky patentovatelnosti vynálezu realizovaného počítačem (computer implemented invention)?

Autorskoprávní ochrana programů - je neschopna chránit funkcionalitu daného programu, dokáže chránit pouze objektivní vyjádření v kódu, nebo jeho vizuální stránku

Patentová ochrana - je použita k přiměřenému chránění funkcionality. Patentově nelze chránit počítačové programy ale tzv. vynálezy uskutečňované počítačem (computer implemented invention)

- Lze zde zahrnout počítačový program myšlený jako produkt (Podmínka je technický charakter vynálezu)
 - Platí, pokud je počítačový program schopný vyvolat dodatečný technický účinek, když běží na PC nebo je na něm nahrán. Nesmí se jednat o běžnou interakci mezi SW a HW.

Podmínky patentovatelnosti:

- Vynález - ne program, ale vynález realizovaný počítačem
- Novost - vynález se považuje za nový, není-li součástí stavu techniky
- Vynálezecká činnost
- Průmyslová využitelnost - může-li být vynález vyráběn/využíván ve všech odvětvích průmyslu

V ČR je Software chráněn pouze autorským zákonem, pokud nespadá pod vynálezy uskutečňované počítačem - ty lze chránit patenty. Dle tohoto zákona, nelze patentovat "plány, pravidla a způsob vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, jakož i programy počítačů".

4) Jak lze chránit právem v ČR data a databáze? Jak Soudní dvůr Evropské unie vykládá pojem "podstatný vklad do pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze" ve vztahu k přiznání ochrany zvláštním právem pořizovatele databáze?

- Data samotné nelze chránit ani kupit – lze chránit/řídit přístup k nim -> možná ochrana jako autorské dílo (data vytvořené autorem) pokud nabývá hodnoty
- Databáze podle §88 - soubor nezávislých děl/údajů, nebo jiných prvků po sobě jdoucích a sys. Uspořádaných
- Autorem databáze může být pouze FO nebo skupina takových osob, pokud to umožňuje právní řád tak PO.

V ČR lze databáze chránit dvěma způsoby:

- pomocí autorského zákona (§88) - chráněna struktura databáze, a ne její obsah (ovlivnila první Bernská úmluva, a poté TRIPS)
- ochrana právem sui generis (zvláštní právo zřizovatele) - zabránit vytěžování a/nebo zužitkování celého obsahu databáze, nebo také trvalé přenesení jejího obsahu na jiný nosič
 - pořizovatel databáze má právo na vytěžování nebo zužitkování celého obsahu databáze, dále může také udělit toto právo dalším osobám

Na elektro databáze se nevztahuje výjimka pro osobní použití. Co se týká vytěžení jen části databáze záleží, jestli se jedná o podstatnou nebo nepodstatnou část - nepodstatnou část lze vytěžit a zužítkovat jak dle směrnice, tak i dle AZ

SDEU si vykládá, že i zásadní údaje (zda se jedná o podstatné/nepodstatné vytěžování) nejsou při posuzování relevantní.

- Rozhodné je, jaké finanční prostředky či úsilí byly vloženy do pořízení, ověření obsahu této části, a nikoli, jakou tržní cenu tyto data mají v době jejich vytěžení či zužitkování. Také vyjádřil že co nepředstavuje podstatnou část tak představuje podstatnou.

5) Jaké smlouvy se využívají při analýze, vývoji a implementaci software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

Všechny tyto SW smlouvy jsou inominační (nejsou nikde v OZ zmíněny)

Když je potřeba přístup např. k citlivým údajům a objednatel nechce udělit přístup – odvolání na nesoučinnost

1) Smlouvy o analýze – smlouva o dílo

- Udělat analýzu/návrh -> poskytnutí součinnosti objednavatelem a zaplacení
- Co a jak na čem zákazník chce realizovat?
- Návrh softwarového řešení – co je a co bude (rozdíly a co je nutné) → analýza
- Systémový design > softwarová architektura > koncepční přípravný materiál → návrh
 - Implementační projekt

Obsah:

- Účel – základní cíle: předpoklady provedení, způsob provedení výsledek do určité doby a za úplatu
- Součinnost + protokolace
- Zpracování a odsouhlasení
- Způsob a termín uzavření smlouvy – návaznost? (smlouva o smlouvě budoucí)
- Odměna – hodinová sazba/pevná cena
- Aut. Práva + mlčenlivost o smlouvě
- Co dělat při odstoupení a ukončení

2) Smlouvy o vývoji + implementaci SW - smlouva o dílo/dílo s nehmotným výsledkem – nemusí být zachyceno na nosiči, stačí umožnění užívání

- Vymyšlení exit strategie, jakmile odstupuji od smlouvy/přecházím na jinou appku/poskytovatele
- Při změně, nebo upřesňování rozsahu smlouvy – změnové řízení
- Dodávání HW a SW (třetích stran) - věci potřebné k provedení díla – zhotovitel je prodávající

Náležitosti:

- Vymezení účelu a cíle smlouvy - Popis stávajícího a cílového stavu
- Předmět smlouvy - pozitivní a negativní vymezení („reality check“ co nedodám – např. hardware)
- Doba a místo plnění (kdy a kde bude předáno)
- Součástí dodaného SW je i školení + dokumentace

Proces: provedeno -> dokončeno -> převedena způsobilost -> předání samotného SW

EVEN IF DOKONČENO WITH ZJEVNÉ VADY OBEJDNATEL MUST PŘEVZÍT [PŘEVZETÍ S VÝHRADAMI]

Při vývoji SW může být použita také:

- Zprostředkovatelská smlouva (objednatel a přímo výrobce (třetí strana))
- Mandátní smlouva (zhotovitel jménem objednatele na jeho účet – licence mezi objednatelem a výrobcem)

Pokud provedení nevyjde:

- Důsledky - zhotovitel:
 - Povinnost na vlastní náklady odstranit vady + nárok objednatele na náhradu škody
 - povinnost hradit smluvní pokuty pro prodlení, byla-li sjednána
- Důsledky – objednatel - možnost převzetí s prodlením či poskytnutím součinnosti
 - Nárok zhotovitele na sjednaný nebo zákonný úrok z prodlení
 - Smluvní pokuta, byla-li sjednána/náhrada vzniklé škody, Právo na odstoupit od smlouvy

6) Jaké smlouvy se využívají při servisu, údržbě a poskytování podpory k software? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

- SW se sám od sebe nekazí, jsou pouze problémy s kompatibilitou
- Definice incidentu (vada SW, provádí poskytovatele) a vada (odpovědnost za vadu)
- Účel: bezvadný provoz – i prevence
- Kompatibilita různých SW (aktualizace a úpravy) + možný rozvoj (hybrid s vývojem a implementací)
- Typ smlouvy: Smlouva o dílo (kombinace v případě licence)

Smlouva o servisu a údržbě:

- Servis může být proaktivní (preventivní checky), nebo reaktivní
- Servis se může vztahovat na celý systém, nebo jen na poskytovanou část (Servis, správa a údržba SW)

Obsahové náležitosti:

- Specifikace stávajícího SW a HW
- Specifikace servisní činnosti SW a HW (Service level description, co a za co odpovědnost)
- Specifikace údržby SW (remote/on-site)
- Servisní odměna a platební podmínky
- Definice/kategorizace(severity) vad (incidentů), reakční doby a doby odstranění a sankcí
- Součinnost a komunikace (Oznamování vad – identifikace/popis/způsob)
- Response/repair time

Prodlení s plněním (odstranění vady) – nároky: smluvní pokuta, nárok na náhradu škody, odstoupení

7) Jaké smlouvy se využívají při outsourcingu v IT, SLA, cloud computingu a SaaS? Vyjmenujte jejich obsahové náležitosti a účel uzavření.

Používají se SLA – Service Level Agreement (smlouva o dostupnosti služeb) - inominátní smlouva

- Garantovaná úroveň služeb (garance úrovně, rozsahu a intenzity) – závazek poskytovatele k zajištění
- Dostupnost poskytovaných služeb (Servisní okna), metriky: měření uptime (hard), spokojenost klientů (soft)
- Často není uzavíraná samostatně, ale je spíše doplňující smlouva

Předmět:

- Poskytnout právo užívat software
- Zajistit dostupnost
- Další (HelpDesk)

Způsob určování úrovně dostupnosti:

- Provozní doba
- Procentuálně stanovená dostupnost
- Výluky + Reportování

Kreditace - klíčový prvek, forma sankce za nedodržení úrovně služby

- Sleva z ceny
- Smluvní pokuta - může překročit smluvní částku za službu narozdíl od slevy
- Případně délku budoucího období poskytnutí služby zdarma tzv. free service days

SaaS předmět smlouvy: Licence k SW na serverech poskytovatele, právo využívat storage, SLA, podpora SW služeb
- velmi důležitá exit strategie (vendor lock-in)

8) Co je podstatou softwarových veřejných licencí a jak tyto fungují po právní stránce? Kdy zvolíte, jakou veřejnou softwarovou licenci a proč?

- Veřejná licence je specifickým způsobem sjednaná licenční smlouva. SW licencovaný pod veřejnou licenci je většinou poskytován bez úplaty.
- Tímto způsobem se lze zbavit odpovědnosti za chyby v programu, které nezpůsobují právní vady. Obsahuje podmínku uvedení autora.
- Využívá se hlavně v situaci, kdy licenci chceme směřovat na neurčitý počet osob.
- Podstatou veřejné licence je zveřejnění díla s licenčními podmínkami a odkazem na ně
 - Nabyvatel licence není v přímém kontaktu s poskytovatelem.

Typy licencí jsou **silně copyleftové**, **slabě copyleftové** a **necopyleftové**.

Silně copyleftové nesou omezení při zpracování a šíření SW.

- požadují, aby původní nebo nový program, který obsahuje původní byl šířen pod původními licenčními podmínkami.
- Zástupci jsou GNU GPL v2 a v3

Slabě copyleftové vyžadují šíření odvozených programů pod stejnými licenčními podmínkami jako původní a zpřístupnění jejich zdrojových kódů.

- Umožňují vytváření programů, které jsou propojené a šířené společně s původním programem, aniž by měnily či používaly jeho zdrojový kód a tyto programy šířit pod libovolnou licenci.
- Nejčastěji to jsou to standardní knihovny.
- Nemusí se vydat zdrojové kódy vlastního kódu, ale pouze musí uvést a zpřístupnit původní část programu pod původní licenci.
- Zástupci MPL (Mozilla Public License) v 1.1 a LGPL (Lesser General Public License) v2.1.

Necopyleftové licence neobsahují žádnou nebo velmi omezenou copyleftovou doložku.

- Pouze minimální omezení k dalšímu šíření (uvedení autora).
- Zástupci Apache 2.0, BSD a MIT.

Lze měnit licence směrem od nejslabší po nejsilnější ale ne naopak. Další často používanou licenci je Creative Commons – umožňuje přidat požadavky, jak zpracovávat (nepoužívat komerčně, nezpracovávat a uvést původ).

9) Definujte správce osobních údajů a popište jeho základní povinnosti dle GDPR. Jaký rozdíl mezi správcem a zpracovatelem osobních údajů?

- Správce stanovuje účel zpracování osobních údajů a po většinu chce sbírat osobní údaje.
- Sbírá je za předem definovaným účelem. Lze mít více správců na jedny data.
- Zpracovatel je osoba/firma, která je najata správcem osobních (je možné, že se osobní údaje nezpracovávají nebo si je správce zpracovává sám)
- Pokud zpracovatel začne rozhodovat o účelu dat sám tak se stává správcem (mezi těmito entitami musí při zpracování být vždy sepsána písemná smlouva)

Příklad máme firmu A která prodává zboží a bere si osobní údaje jako věk. Tato firma A se stává správcem. Firma A si řekne že chce zpracovat v jakém věku zákazníci nejčastěji nakupují určité položky. Firma to zadá nějaké firmě B nebo osobě, aby jí to zpracovala. Firma B se tím pádem stává zpracovatelem těchto osobních údajů.

Základní povinnosti správce osobních údajů vyplívají z GDPR jsou:

- Odpovědnost
 - Za dodržování zásad zpracování
 - Za dodržování povinností upravených nařízením
 - Za zabezpečení údajů
 - Povinnosti
- Povinnosti
 - Aplikace standardní ochrany osobních údajů
 - Jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů
 - Posuzovat vliv na ochranu osobních údajů
 - Ohlásit případy porušení zabezpečení osobních údajů jak úřadu tak postiženým osobám
 - Vést záznamy

K zpracování osobních údajů je nutno uvést souhlas, kde by mělo být uvedeno co je shromažďováno a za jakým účelem. Při potřebě můžu osobu o které jsou shromažďovány osobní údaje požádat o vymazání z databáze nebo jen přístup k nim. Jsou i výjimky, kdy lze zpracovávat osobní údaje musí k nim ale existovat zákonný důvod.

Příklad výjimek:

- Plnění smlouvy
- Plnění právní povinnosti - uložení fakturu
- Při výkonu veřejné moci
- Ochrana životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné FO - lékař ukládá informace o léčbě
- Plnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu
- Nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce - například půjčení peněz někomu

10) Jakými prostředky a čeho se může domáhat autor software při zásahu do jeho autorských práv?

Ochrana majetkových hodnot je primárně pomocí soukromněprávního vymáhání. Mělo by tím být dosaženo vrácení předchozí stavu jako kdyby se nikdy nic nestalo. Vymáhat lze pomocí:

- Soukromněprávního vymáhání - napravení předešlý stav a obsahuje i to že by zde docházelo ke kompenzacím, náhradě škod, vydání bezdůvodného obohacení
- Veřejněprávního vymáhání
 - Správněprávní - zde chceme člověka potrestat
 - Trestněprávní - zde chceme potrestat a domáhat se náhrady škody - často předáno do občanskoprávního řízení
 - Ústavněprávní

Obecně veřejněprávní chce potrestat osoby dle nějakých ustanovení na kterých jsme se dohodly (zákony).

Soukromněprávní je dle AZ nebo průmyslová práva (patenty). Žaloba se podává na krajský soud dle bydliště žalovaného. Před zahájením sporu by se měli zjistit informace a podat předžalobní výzvu. Poté podáváme žalobu. Žaloba by neměla mít nejasný rozsah. Mělo by tam být udáno čeho chci dosáhnout v tzv. petitu. Lze se domoci předběžných opatření, které slouží aby nevznikalo další porušování práv v průběhu řízení. Vymáhání dle AZ je to ohrožovací delikt, takže k zásahu ještě nemuselo dojít.

Máme určité nároky jako:

- Určení autorství - kdo je kdo
- Zákaz ohrožení - opakování
- Informace - způsob, rozsah, původ atd
- Reparace - odčinění škody
- Satisfakce - příjem náhrady

Specifickým nárokem je uveřejnění omluvy. V rámci kompenzace se řeší újma ta je majetková a nemajetková.

- Nemajetková do ní spadá zásah do nemorálních osobnostních práv - řešeno satisfakcemi možno řešit i finančně.
- Majetková škoda se dělí na scházející a ušlý zisk - řeší se to podle občanského ne autorského zákona.

Správněprávní rovina - řeší se pomocí Úřadu obce s rozšířenou působností - přestupky. Přestupek vs trestný čin - mírnější trestu a můžou trestat větší okruh jednání může tam být nedbalost. Trestný čin spáchán pouze úmyslně.

Ochrana spotřebitele - neřeší se kompenzace většinou se jenom trestá. Padělek - ochranné známky, nedovolená napodobenina - autorské právo a průmyslové vzory. SW vypálen na černo spadá do nedovolené napodobeniny.

Trestněprávní rovina - mělo by to být poslední řešení ne přeskakovat před nižšíma. Řešit důležité věci. U autorského práva není potřeba minimální škoda a řeší ho TZ§270 (až 5 let).